

Briuselis, 2020 m. gegužės 26 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 m. kovo 7 d. pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ELEKTRONINĖS PREKYBOS IR TINKLO NEUTRALUMO SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d.³ Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė⁴.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁵, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Be to, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi ES teisės įgyvendinimo ir taikymo ES valstybėse narėse srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Iki 2020 m. liepos 1 d. pereinamasis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgiau kaip 1 arba 2 metams (Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnio 1 dalis). Kol kas Jungtinės Karalystės vyriausybė yra atmetusi galimybę pratęsti tą laikotarpį.

⁴ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁵ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Suinteresuotiesiems subjektams, ypač Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems informacinės visuomenės paslaugų (pavyzdžiui, profesionalių svetainių, interneto platformų ir interneto paieškos sistemų) teikėjams, visų pirma rekomenduojama atsižvelgiant į šį pranešimą įvertinti pereinamojo laikotarpio pabaigos pasekmes.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos:

- su pristatomų prekių pirkimu internetu susijusios ES taisyklės;
- su geografiniu blokavimu susijusios ES taisyklės;
- ES PVM taisyklės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomos ES informacinės visuomenės paslaugų teikimo srities taisyklės, visų pirma Direktyva 2000/31/EB (Elektroninės komercijos direktyva)⁷ ir Reglamentas (ES) 2015/2120 (Reglamentas dėl atviros interneto prieigos)⁸. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. KILMĖS ŠALIES PRINCIPAS (ELEKTRONINĖ PREKYBA)

Pagal Elektroninės komercijos direktyvos 3 straipsnyje nustatytą vidaus rinkos sąlygą (dar vadinamą kilmės šalies principu) informacinės visuomenės paslaugų teikėjui⁹ taikomi ne įvairūs ES valstybių narių, kuriose teikiamos jo paslaugos,

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt.

⁷ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva), OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁸ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga, OL L 310, 2015 11 26, p. 1.

⁹ Informacinės visuomenės paslauga apibrėžiama kaip „bet kuri paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmeniškai paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga“ (žr. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1), 1 straipsnio 1 dalies b punktą).

Paslaugų, kurioms taikoma Elektroninės komercijos direktyva, pavyzdžiai: internetinės informacijos paslaugos (pavyzdžiui, internetiniai laikraščiai), internetinė prekyba produktais ir paslaugomis (knygomis, finansinėmis paslaugomis ir kelionių paslaugomis), reklama internete, specialistų (teisininkų, gydytojų, nekilnojamojo turto agentų) paslaugos, pramogų paslaugos ir pagrindinės tarpininkavimo paslaugos (internetų prieiga ir informacijos perdavimas bei priegloba). Šios paslaugos apima ir paslaugų gavėjui nemokamai teikiamas paslaugas, finansuojamas, pavyzdžiui, iš reklamos ar rėmėjų lėšomis.

teisės aktai, o ES valstybės narės, kurioje jis įsisteigęs, teisės aktai, nors numatoma ir tam tikrų šios sąlygos taikymo išlygų galimybė. Ši sąlyga papildyta taisykle, kuria draudžiama taikyti konkrečiai tik šių paslaugų teikėjams skirtas išankstinių leidimų sistemas ir panašius reikalavimus (Elektroninės komercijos direktyvos 4 straipsnis). Be to, direktyvoje nustatyti tam tikri pagrindiniai reikalavimai, susiję su vartotojams teiktina informacija, sutarčių sudarymu internetu ir internetiniais komerciniais pranešimais (Elektroninės komercijos direktyvos 5–11 straipsniai). Tam tikrais atvejais tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybė yra ribojama (Elektroninės komercijos direktyvos II skyriaus 4 skirsnis).

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems informacinės visuomenės paslaugų teikėjams nebebus taikomas kilmės šalies principas ir minėta taisyklė, pagal kurią neleidžiama taikyti išankstinių leidimų sistemų. Jiems nebebus taikomi Elektroninės komercijos direktyvoje nustatyti pagrindiniai informacijos teikimo reikalavimai. Todėl Elektroninės komercijos direktyvos nuostatos nebevaržys ES valstybių narių galimybės tokių paslaugų teikimui taikyti savo nacionalines taisykles, be kita ko, pavyzdžiui, išankstinių leidimų sistemas ar taisykles dėl vartotojams teiktinos informacijos. Be to, Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems tarpinių paslaugų teikėjams nebebus taikomi Elektroninės komercijos direktyvoje nustatyti atsakomybės apribojimai.

2. PLATFORMŲ IR ĮMONIŲ SANTYKIAI (E. PREKYBA)

Reglamentu (ES) 2019/1150¹⁰ dėl platformų ir įmonių santykių nustatomos suderintos taisyklės dėl verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams teikiamų atitinkamai internetinių tarpininkavimo ir interneto paieškos sistemų paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo. Šios taisyklės apima tokius klausimus kaip sutarčių aiškumas ir sutartinių santykių nuspėjamumas, nesąžininga komercinė praktika ir alternatyvius ginčų sprendimas.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Reglamentas (ES) 2019/1150 nebebus taikomas internetinių tarpininkavimo paslaugų arba interneto paieškos sistemų teikėjams, kurie savo paslaugas teikia arba siūlo teikti 1) Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams arba 2) ES įsisteigusiems verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams, kurie savo prekes ar paslaugas teikia arba siūlo Jungtinėje Karalystėje esantiems vartotojams ir kartu jų neteikia ES esantiems vartotojams. Tačiau Reglamentas (ES) 2019/1150 ir toliau bus taikomas tiems internetinių tarpininkavimo paslaugų arba interneto paieškos sistemų teikėjams, įskaitant Jungtinėje Karalystėje įsisteigusius subjektus, kurie savo paslaugas teikia arba siūlo teikti atitinkamai verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams, kurių įsisteigimo arba gyvenamoji vieta yra ES ir kurie naudodamiesi tomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis arba interneto paieškos sistemomis siūlo prekes ar paslaugas ES esantiems vartotojams. Ši nuostata taikoma neatsižvelgiant į tai, ar internetinės tarpininkavimo paslaugos arba interneto paieškos sistemos paslaugos siūlomos arba teikiamos tik ES įmonėms, ar ir ES, ir Jungtinės Karalystės įmonėms.

¹⁰ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo, OL L 186, 2019 7 11, p. 57. Šis reglamentas taikomas nuo 2020 m. liepos 12 d.

3. TINKLO NEUTRALUMAS

Reglamentu (ES) 2015/2120 dėl atviros interneto prieigos nustatomos bendros taisyklės, kuriomis užtikrinamos vienodos ir nediskriminacinės sąlygos srauto atžvilgiu teikiant interneto prieigos paslaugas ir susijusios galutinių paslaugų gavėjų teisės. Nors pasibaigus pereinamajam laikotarpiui šios taisyklės nebebus taikomos Jungtinei Karalystei, jos ir toliau reglamentuos interneto prieigos paslaugų teikimą ES šalyse, nesvarbu, kur įsisteigęs informacinės visuomenės paslaugos teikėjas.

Elektroninės komercijos direktyvai skirtoje Komisijos svetainėje (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/e-commerce-directive>) pateikiama bendra informacija apie elektroninę prekybą ir informacinės visuomenės paslaugas. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija

Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas